

Héhalmi Hírmondó

A TARTALOMBÓL:

Húsvét ünnepe
Önkormányzati tervek
A Föld napja
Egészségtár
Pedagógiai programról
A templomunk
Sport, Rövid hírek

A HÉHALMI KÉPVISELŐTESTÜLET TÁJÉKOZTATÓJA

KÖLTSÉGVETÉS

A települési önkormányzatok törvényi előírásnak megfelelően február 15-ig fogadták el költségvetésüket. A dokumentum részletesen tartalmazza a tárgyévi bevételeket, kiadásokat. A pénzügyi terv előkészítése, elfogadása nagy körtekintést, mérlegelést igényel, hisz alapvetően meghatározza a közszolgáltatások működési színvonalát, fejlesztési lehetőséget. Fontosságát az is jelzi, hogy nem határozat formájában kell megfogalmazni, hanem önkormányzati rendeletként. Minden döntés érdekek rangsorolását jelenti. A költségvetés elfogadása az önkormányzati szférában meglévő sokirányú közösségi és egyéni érdekek összehangolását, prioritásoknak alárendelt harmonizációját jelenti. Képviselőtestületünk két menetbe tárgyalta az ez évi költségvetését. A múlt év novemberében kialakítottuk az elképzeléseket és ez év február 15-én jóváhagytuk rendeletünket. Bevételeink 2001-ben - az elmúlt évhez viszonyítva - 10,2 %-kal nőnek. Ez alig haladja meg az inflációt, éppen ezért reálnövekedésről nem beszélhetünk. A kistelepüléseknek - bár van kormányzati szándék a segítsérr - nem kedvez a normatív önkormányzati finanszírozás, amely a lakosság, a gyermeklétszám alapján határozza meg az állami támogatások mértékét.

Bevételünk szerkezete:

- Saját bevétel	7.694.000 Ft
(intézményi bevétel, kommunális adó, iparüzési adó, bérleti díjak)	
- Állami támogatások	46.664.000 Ft
- Egészségbiztosítási Pénztártól átvett pénz	1.256.000 Ft
- 2000. évi pénzmaradvány	5.508.000 Ft
- Hitel	3.000.000 Ft
Összesen:	64.122.000 Ft

A település üzemeltetésének feladatai szükségessé tették a helyi adók növelését.

A kommunális adó 3000 Ft-ra, az iparüzési adó a vállalkozások nettó árbevételének 2%-ára nőtt. Az infláció tervezettnél nagyobb növekedése miatt emelkedett a háztartási hulladék begyűjtésének, szállításának és tárolásának költsége is. Településünkön szobák számától függően évente 2600 - 3000 Ft-ig terjedő összeget kell fizetni. Bevételeink növelése érdekében emeltük a bérleti díjakat is. Mindezekkel együtt lehetőségeink szerények, csak ésszerű takarékos gazdálkodással lehet a település üzemeltetését megoldani. Ez évben hitel felvételével is számoltunk, de célunk, hogy az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került önkor-

(folytatás a 2. oldalon)

Tavaszi csokor
Drégeli Péter rajza

„FÖLTÁMADT KRISZTUS E NAPON! ALLELUJA”

Húsvétkor örömeinktől visszhangzik a templom és minden igaz hívő szíve. Jézus Krisztus megpecsételi föltámadásával tanítását és életművét. Hiába szeretnék Jézus ellenfelei elhallgattatni azokat, akik az Üdvözítőt föltámadása után látták.

Az apostoloktól, vértanúktól, vagyis az ősegyháztól kezdve rendíthetetlenül hisszük: valóban feltámadt!

Krisztus feltámadása remény számunkra, hogy egykor Krisztus szavára az utolsó ítéletkor mi is dicsőségesen feltámadunk.

A II. vatikáni zsinattal valljuk: „Az egyház minden héten egy napon, amit az Úr napjának is neveznek (vasárnapon) megemlékezik az Úr feltámadásáról, amelyet az év folyamán egy alkalommal, húsvétkor boldogságot szerző szenvedéssel együtt, mint legnagyobb ünnepet ül meg.” /Lit.Konst.V.102/ Kedves Testvéreim! A szent asszonyok, akik az Urat követték, illatos kenetekkel járultak a sírhoz és annak, akit életében úgy szerettek, halálában is odaadó szeretettel szolgáltak. Ami itt történt, útmutatásul szolgál nekünk az Anyaszentegyházban. Ugyanis nem elég csupán meghallgatnunk az evangéliumi eseményeket, hanem arra is kell gondolnunk, miképpen követhetjük az elénk tárt példát. Így mi, kik szintén hiszünk abban, aki meghalt érettünk, magunk is illatszerekkel járulunk sírjához, ha az erények illatát árasztva, jócselekedeteink hírével keressük fel az Urat. Alleluja.

Orbán Sándor plébános

mányzatok pályázatán ezt az összeget támogatásként megkapjuk.

A kiadások megtervezésénél igyekeztünk az igényeket és a bevételi lehetőségeket összehangolni. Célunk az volt, hogy a közszolgáltatások színvonalát megőrizzük, néhány területen javítsuk. (oktatás, egészségügy, szociális ellátó-rendszer) Gyermekünk óvodai, általános iskolai nevelése, ellátása mintegy 34 millió Ft-ba kerül. Közvilágításra 1 milliót, települési hulladék összegyűjtésére, elszállítására és tárolására 1,5 milliót, szociális ellátásra 2,5 millió Ft-ot költünk. A védőnői szolgálat 1,5 millió, a Könyvtár üzemeltetése 1,1 millió forinttal terheli kiadási kötelezettségeinket. Támogatást adunk a privatizált háziorvosi szolgálatnak, ügyeletnek, fogorvosoknak, emellett a köztemető fenntartása, közutak üzemeltetése, saját tulajdonú ingatlanok, utak, közterületek fenntartása is költségvetési kiadásokkal jár. Köszéggazdálkodási és igazgatási feladatokra közel 18 milliót költünk. Szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy a civil szervezetek működőképessége is jelentős részben az önkormányzati támogatásoktól függ. Képviselőtestületünk ez évben pénzügyileg is támogatni kívánja a fiatalok első lakáshoz jutását, illetve az ivóvíz-közműrendszerhez való csatlakozást. A támogatások feltételrendszerét önkormányzati rendeletben szabályozzuk, amelyről a lakosságot tájékoztatni fogjuk. Jelentősebb felújításra, fejlesztésre csak akkor van lehetőség,

ha pályázatok révén támogatásokhoz jutunk. Az ivóvíz távvezetékhez való csatlakozás, a szennyvíz-program megvalósítása és az utak felújításának folytatása érdekében pályázatokat nyújtunk be a különböző állami alapokhoz, a Megyei Területfejlesztési Tanácshoz. Reméljük próbálkozásaink sikerrel járnak. Az orvosi rendelőnél, fiókgyógyszertárnál, a Petőfi úti pedagógus szolgálati lakásnál, az iskolánál és óvodánál kívánunk jelentősebb karbantartást elvégezni. Pályázati támogatás esetén a templomdombnál és a Kőhídnál is tervezünk állagmegóvó munkákat. Kiadásaink mérsékelhetőek volnának, ha jobban vigyáznánk a település tisztaságára, értékeinkre, ha mindenki fontosnak tartaná a lakóháza, udvara, kertje és a hozzá tartozó közterületek rendbetartását, csinosítását. „Örök igazság”, hogy a szükségletek, igények mindig meghaladják a lehetőségeket. Különösen így van ez az önkormányzati gazdálkodásban. Tervezni sokféleképpen lehet, de egy dologról soha nem szabad elfeledkezni:

„Addig nyújtózkodj amíg a takaród ér!”

Az elmúlt évtizedekben ehhez tartottuk magunkat. Ennek is köszönhető, hogy Önkormányzatunknak nincs tartozása, fizetési kötelezettségének mindig eleget tett. Persze a takaró növelésének lehetőségéről sem mondtunk le, vállalva az ésszerű kockázatokat is.

Remélem ezután is így lesz.

Szilágyi Albert polgármester

Tudósítás a falugyűlésről

Az utóbbi évek leglátogatottabb falugyűlése volt 2001. február 26-án a Könyvtár nagytermében. Ez a jelentős érdeklődés - több mint 90 fő - bizonyára annak köszönhető, hogy sok családot érintenek a legnagyobb létszámú munkahely, a volt Május 1 Mgtsz. átalakulásával kapcsolatos események.

A vendégek között üdvözölhettük Dr. Palásthy Tamást és Dr. Tollner Ferencet, a Páltelek Kft. tulajdonosait.

Elmondták, hogy a többszöri átalakulás után a gazdaságuk három és fél ezer hektáron folytat gazdálkodást, de még több földterületre lenne szükségük. 80 főnek biztosítanak munkát, de szeretnék a dolgozói létszámot növelni. 50 hektár gyümölcsös telepítése van folyamatban, és ha beindul a termelés, akkor hűtőházat és aszalóüzemet is szándékoznak létesíteni.

A tájékoztató után hozzászólások következtek. Az embereket többek között a földhasznábérlet, a szövetkezeti külső üzletrészek kifizetése és a háztáji földekkel kapcsolatos kérdések érdekelték.

Ezek után a Képviselőtestület beszámolója következett. Önkormányzatunk a 2000. évben több, mint 63 millió forinttal gazdálkodott. A 35 óvodás korú gyermek ellátása több mint 6,5 millió forintba, a 77 iskolás oktatása közel 20 millió forintba került. A könyvtárunk színvonalasan működik, sokszínű programmal áll az érdeklődők rendelkezésére. A háziorvosi szolgálat vállalkozásban működik, de a TB általi juttatást az önkormányzatnak is ki kell egészítenie.

Ivóvízre tavaly 450 ezer, a közvilágításra 917 ezer forintot költöttünk.

Különböző jogcímen közel 5 millió forintot fizettünk ki a lakosság részére. 78 családnak gyermekvédelmi támogatást nyújtottunk, de utaltunk ki átmeneti, temetési és tanszer segélyt, illetve jövedelempótló támogatást is.

Az Önkormányzatunk tavaly 4 millió forint pályázati pénzhez jutott, melyből sikerült megvalósítani:

- a csapadékvíz elvezető árkok, és a két falurészt összekötő járda felújítását,
- a védőnői szolgálatnak számítógépet, a háziorvosnak sürgősségi táskát, az oktatási intézményeknek szemléltető eszközöket vásároltunk.

Nagy örömünkre a millenium évében megjelent falunk monográfiája és a Héhalmi Hírmondó című újság is.

Egy régi vágyunk is teljesült. Elkészültek Héhalom címerének és zászlajának tervei, mi pedig kíváncsiak voltunk a falu lakóinak a véleményére, ezért lehetett szavazni a zászló és címer tervekre. A legtöbb szavazatot kapott címer terve itt látható.

2001-re elképzeléseink között szerepel:

- közszolgáltatások színvonalának megőrzése
- szennyvízpályázat benyújtása
- pedagógus szolgálati lakás felújítása
- orvosi rendelő és gyógyszertár előtetőjének és gyermekkosci tárolójának elkészítése.

Sikeres pályázatok esetén terveink között szerepel a templomdombi romkert kialakítása, a Kőhíd felújítása és útfelújítások. Végül de nem utolsósorban a település lakosságának közreműködésével községünk tisztaságának megőrzése. Terveink megvalósításához nagyban számítunk az Önök alkotó javaslataira, anyagi és természetbeni támogatásukra.

Drégeli Györgyné képviselő

A gyógynövényektől a gyógyszerekig

A gyógyteák elkészítése és alkalmazása

A gyógyteák alkalmazási területe elég nagy kiterjedésű, legnagyobb részükben gyógyszerként nyernek felhasználást. A legismertebb, a legrégebb, napjainkban is általános felhasználási formájuk a vizes kivonatok készítése, amelyeket teának nevezzük.

Amikor *teát iszunk*, azt mondjuk, hogy az orvosságot *belsőleg* alkalmazzuk. *Külsőleg* alkalmazzuk a vizes kivonatot, amikor száj- és toroköblítésre, inhalálásra, szemborogatásra, sebek és bőrbajok öblögetésére, borogatásra stb. használjuk azokat. A kívánt gyógyhatás elérése érdekében minden esetben a célnak megfelelő, jó minőségű teaanyagokat használunk.

Felhívom olvasóim figyelmét, hogy sokkal célravezetőbb, és megnyugtatóbb, ha gyógyszerészük, orvosuk *tanácsát* is kikérjük, mielőtt *gyógyteakúrát* kezdenek. Egyébként ne csak akkor teázzunk, ha betegek vagyunk, mert a gyógyteák néhány fajtája mindennapi reggeli vagy üdítő italként is hasznos. Betegségek megelőzésére is tanácsos teázni, pl. náthaláz idején csipketeát inni. A gyógyteák hatóanyagának minél teljesebb kinyerése és megőrzése érdekében pontosan követni kell a teák elkészítésére vonatkozó szabályokat. Hogy valamely teából milyen módon készítenünk el a leghatásosabb tea, az a drog (gyógynövény) állományától, a hatóanyag természetétől, valamint a teaanyag helyes adagolásától is függ.

Forrázással kell teát készíteni a laza szövetű drogokból, virágokból, levelekből, füvekből, valamint illóolajat tartalmazó termésekből - koriander, ánizs, kömény, édeskömény, boróka -, illetve túlnyomórészt az ilyen növényi részeket tartalmazó teakeverékekből.

A forrázat készítésének a módja: miután a forrásban lévő vízhez a kivonandó teaanyagot hozzáadjuk, az edényt lefedjük és a tűzről azonnal levesszük, majd 10-20 percnyi állás után a teát megsűrjük, illetve fogyasztásra előkészítjük.

A kamillateát úgy készítjük, hogy az arra alkalmas edényben, az előzőleg behelyezett virágot forrásban lévő vízzel leöntjük, az edényt jól záró fedővel letakarjuk, majd 10-20 percnyi állás után megsűrjük. Ugyanis a kamillavirág legértékesebb hatóanyagát, az illóolajat menthetjük meg ily módon teánk számára.

Főzetet kell készíteni gyökerekből, kérgekből és fás állományú növényi részekből, vagy túlnyomórészt az ilyen anyagokból összeállított teakeverékekből.

A főzet elkészítésének módja: miután a forrásban lévő vízhez a szükséges teaanyagot hozzáadtuk, az edényt lefedjük, majd lassú forrásban tartjuk még 3-5 percen át. Végül az edényt a tűzről levesszük, félreállítjuk, majd néhányzori felkeverés mellett 15-30 percnyi állás után megsűrjük, a teaanyagban

maradt nedvet is, alkalmas módon, kipréseljük.

A zsúrlófűteát is főzetként kell elkészíteni!

Áztatással készítjük azokat a teákat, amelyek olyan drogokat tartalmaznak, amelyek hatóanyagai magasabb hőre érzékenyek, könnyen elbomlanak, mint pl. a vitaminok. Ezért pl. a csipkebogyóból a következőképpen kell teát készíteni: egy csésze teához már 6-8 órával a fogyasztást megelőzőleg egy evőkanálnyi összezúzott csipkebogyót, vagy egy kávéskanálnyi kimagozott csipkebogyót (csipkehúst) 2 dl langyos vízben be kell áztatni. Használat előtt meg kell szűrni, majd az elfogyasztáshoz szükséges hőfokra kell felmelegíteni.

Hasonlóképpen kell teát készíteni a bő nyálka-, illetve keményítőtartalmú *fehérmályvagykérből*, amennyiben azt csak magába kívánjuk alkalmazni.

Amennyiben külön utasítás nincs, úgy egy csésze tea elkészítéséhez általában egy tetézt evőkanálnyi teaanyagot kell venni. A teákat közönséges szűrővel lehet megsűrni, azonban pl. a szem borogatására készített kamillavirágforrázatot, sűrűbb szövésű vásznon kell megsűrni, nehogy az apróbb virágrészek a szembe kerüljenek.

A gyógyteák készítésére mindig kifogástalan állapotú, tiszta, íz- és szagmentes, lehetőleg zománcozott, jól záró fedővel ellátott edényt kell használni.

Ha naponta több ízben is teázni akarunk, a napi szükségletet előre is elkészíthetjük. Ekkor a teát nem édesítjük meg előre, hűvös helyen, lehetőleg hűtőszekrényben tartjuk. Felhasználásuk előtt a szükséges hőmérsékletre felmelegítjük és ízesítjük. A gyógyteákat általában *cukorral*, a köhögés ellenieket pedig lehetőleg mézzel édesítjük. A teák ízesítésére a gyümölcszörpök is jól megfelelnek, közöttük, pl. a csipkeszörp is. A cukorbeteg terméskészítésénél a számukra előírt, engedélyezett édesítőszeret használják.

A gyógyteák elfogyasztásának idejét és módját a betegség természete szabja meg. A munkával elfoglalt emberek számára a reggeli és az esti teázás felel meg a legjobban. Amennyiben indokolt a napközbeni teázás is, akkor a teát termoszban kell a munkahelyre vinni.

Mikor és hogyan kell a gyógyteákat inni?

Hogy a gyógyulás érdekében milyen szabályok követésével kell teázni, azt mindenkor a *betegség* szabja meg.

Az étvágyjavító teákat a főétkezések előtt 15-20 perccel kell meginni. Ez alatt az idő alatt a teák keserű és aromás anyagai a gyomor- és bélnedvelválasztás, valamint a nyálképződés kiváltásával éhségérzetet okoznak.

Az emésztést serkentőket, az *epére* és a *májra* hatókat, amelyek több-kevesebb hashajtóhatású drog alkotórészt is tartalmaznak, viszont a nagyobb étkezések után 10-15 perccel fogyasszuk.

A *vese- és hólyagbántalmak* elleni teákat naponta több ízben, akár víz helyett is, kell inni.

Az *izzasztó* hatású teákat természetesen ágyban kell elfogyasztani, utána pedig nyakig be kell takarózni.

A *köhögéscsillapítókat* és a *nyálkaoldókat* napjában több ízben is kell fogyasztani, azonban egy csészével lefekvéskor az ágyban is hasznos meginni. A teák hatóanyaga

